

Sophia's wens

Corina Bomann bij Boekery:

Het vlindereiland
De maneschijnsonate
De jasmijnzussen
De stormroos
Een wonderlijke winterreis
Het klaprozenjaar
Winterbloesem
De rozentuin

De vrouwen van de Leeuwenhof:

Agneta's erfenis
Mathilda's geheim
Solveigs belofte

De kleuren van schoonheid:

Sophia's hoop
Sophia's wens

Corina Bomann

 *Sophia's wens* 

Parijs, 1929. De stad heeft haar geen geluk gebracht.
Is Europa te klein voor een vrouw die groots droomt?



ISBN 978-90-225-9318-9
ISBN 978-94-023-1767-1 (e-book)
ISBN 978-90-528-6273-6 (audio)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Die Farben der Schönheit: Sophias Träume*
Vertaling: Lilian Caris en Iris van der Blom
Omslagontwerp: Bürosüd
Omslagbeeld: © www.buerosued.de
Auteursfoto: © Sabine Fröhlich
Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© by Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin. Published in 2020 by Ullstein Paperback Verlag
© 2021 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.



1929

De januarihemel hing zwaar en loodgrijs boven de zee. Alleen aan de horizon kwam zo nu en dan een zwak roze schijnsel tussen de wolken tevoorschijn. Een ijzige wind streek langs mijn gezicht en kroop onder mijn jas.

Ik had lekker warm en knus in mijn hut kunnen zitten, maar het was er krap en de muren kwamen op me af. Ook stond mijn hoofd er niet naar om vertier te zoeken in de salon, waar het om deze tijd al een drukte van belang was. Het enige wat ik wilde, was eindelijk aankomen en met mijn naspeuringen beginnen.

We zaten nu bijna een week op zee. Gisteren hadden we tijdens het diner te horen gekregen dat we twee dagen later in Dover zouden zijn. Van daaruit zou ik met de ferry de overtocht naar Calais maken, voordat ik met de trein zou doorreizen naar Parijs.

Ik was nog steeds onder de indruk van het feit dat madame Rubinstein dit traject meerdere malen per jaar aflegde. Hoe kon ze dat verdragen? Ik herinnerde me nog goed dat ik met haar voor het eerst de oceaan was overgestoken. Destijds had zij, de succesvolle ondernemster in cosmetica, me de kans gegeven om mijn levensdroom te vervullen: cosmetica produceren en het vrouwen daarmee mogelijk maken mooi en zelfbewust te worden. Ze had me uit Parijs meegenomen om me als scheikundige in haar fabriek te laten werken. Na een lange, verdrietige periode

had ik voor het eerst weer hoop gekoesterd.

Sinds ik een paar weken geleden was ontslagen, had ik niets meer van haar gehoord. Had ze haar huwelijk weten te redden? Ze had in elk geval haar Amerikaanse aandeel in Rubinstein Inc. verkocht om zich weer bij haar man, Mr Titus, te kunnen voegen. Ik zou er graag iets over willen horen, maar aan boord van een schip was de nieuwsvoorziening onregelmatig. Er waren alleen kranten als we een haven hadden aangedaan. We bevonden ons midden op de oceaan, in het rijk van onwetendheid.

Mijn hand ging onwillekeurig naar mijn jaszak. De brief met daarin de getypte bewering dat mijn zoon nog in leven zou zijn, had ik altijd bij me. Mocht ik mezelf een sprankje hoop toestaan?

Mijn gedachten waren bij mijn dagen in het ziekenhuis na zijn geboorte. Het bericht van zijn dood, de depressie die erop volgde. Was er toen iets geweest waar ik beter op had moeten letten? Had ik aanwijzingen over het hoofd gezien? In mijn herinnering gaapte een donker gat. Hoe ik me ook inspande, ik slaagde er niet in licht in de duisternis te brengen.

‘Een grandioos uitzicht, vindt u niet?’ hoorde ik iemand vragen. Ik haalde mijn hand uit mijn zak en keek om. De man die ongemerkt achter me was verschenen, had hoge jukbeenderen en een priemende blik. Zijn ogen waren zo zwart als kool, zijn hoge voorhoofd gaf hem een intellectueel aanzien. Op zijn neus droeg hij een nikkelen bril met ronde glazen.

Hij was het type man dat me vroeger beslist niet had zien staan. Zijn glimlach verraadde de bedoeling achter zijn woorden.

‘Jazeker,’ antwoordde ik koeltjes. ‘Maar als u het goedvindt, geniet ik er liever alleen van.’

Mijn vriend Darren had me kort tevoren verlaten en de herinnering aan onze laatste avond samen brandde nog steeds pijnlijk in mijn ziel. Mijn hart was nog niet toe aan toenaderingspogingen.

De man lachte een beetje gekwetst en draaide onzeker de gou-

den ring om zijn vinger rond. Een trouwring. Het gebaar deed me huiveren. Het wierp me ver terug in mijn herinnering. Ook Georg, mijn minnaar, was getrouwd geweest. Hij had me voorgespiegeld dat hij zijn vrouw wilde verlaten. Uiteindelijk had hij dat niet gedaan en mij toen ik zwanger was in de steek gelaten.

‘U viel me op,’ zei hij. ‘Een vrouw als u...’

‘O?’ vroeg ik een beetje vinnig. ‘Wat wil dat zeggen? Een vrouw als ik?’ Ik haalde diep adem. Hij was een onbekende die ik waarschijnlijk nooit zou terugzien. Ik mocht mijn woede op Georg niet op hem botvieren.

‘Jong, knap, en zo te merken gezegend met een sterke wil.’

Zulke woorden hadden me er destijds toe verleid te denken dat Georg serieuze bedoelingen met me had. Maar mijn docent aan de universiteit had me gebruikt en zwanger gemaakt. Ik zou dezelfde fout niet nog eens maken.

‘U bent hier elke dag om dezelfde tijd,’ ging de onbekende man verder. Blijkbaar was hij niet van plan het zo gauw op te geven. ‘En onze paden hebben zich ook in de eetzaal al een paar keer gekruist, maar u zult wel nooit notitie van me hebben genomen.’

Dat had ik inderdaad niet. Waarom zou ik? Ik was meestal in gedachten bij mijn zoontje. Dat hielp me Darrens afwijzing te vergeten. En ik was ook niet het type vrouw dat na een verloren liefde meteen op zoek ging naar een nieuwe.

De onbekende schraapte zijn keel toen hij merkte dat hij zo niet verder kwam. Maar mijn ontoegeeflijkheid was mijn schild, dat me ervoor behoedde te wanhopen. Ik was niet bereid me met hem in te laten, al vond ik hem wel aantrekkelijk. Hij was getrouwd. Ik zou mijn geluk niet op het ongeluk van anderen bouwen en mezelf daardoor opnieuw in de afgrond storten.

‘Misschien komt het doordat ik momenteel erg veel heb om over na te denken,’ antwoordde ik.

‘En u kunt uw gedachten met niemand delen? Of wilt u dat niet?’

Ik keek de man aan. Ik mocht hem dan misschien zijn opge-

vallen, maar hij mij niet. Zijn gezicht was net als dat van andere mannen een schim geweest die ik niet nader had bekeken sinds mijn relatie met Darren was verbroken.

‘Zulke mensen zijn er wel,’ zei ik. ‘Maar die bevinden zich niet hier op de oceaan. En er zijn gedachten die je niet zomaar deelt. Niet eens met je vrienden.’

‘En met een onbekende?’

Ik schudde mijn hoofd. ‘Een onbekende zou het niet begrijpen.’

Ik had met Kate, de huishoudster van mijn huisbaas, wel het een en ander gedeeld aan de keukentafel, toen we bespraken of ik zou moeten onderzoeken of de bewering in de brief klopte. Maar tegenover Darren had ik mijn kindje en het litteken dat mijn lichaam sinds de bevalling ontsierde verzwegen, waarmee ik alles had kapotgemaakt.

Een onbekende zou me zeker veroordelen om wat er was gebeurd. Om mijn lichtgelovigheid, mijn naïviteit. Ik was niet schuldig aan de dood van mijn kindje, ook al kon ik mezelf zijn overlijden niet vergeven. Als mijn zoontje inderdaad was gestorven.

De man zette zijn licht gekwetste glimlachje weer op. ‘Nou, misschien gaat u er nog eens anders over denken. Ik sta altijd open voor een interessant verhaal. Al ken ik u niet, ik denk toch dat u iets met zich meedraagt wat verteld zou moeten worden.’ Hij zweeg even en voegde er toen aan toe: ‘Als u van mening verandert, vraagt u dan naar James Joyce. We zullen immers nog een paar dagen met elkaar doorbrengen, nietwaar?’

Na die woorden draaide hij zich om en liep naar de andere kant van het schip.

Ik keek hem na. Hij zou een schrijver kunnen zijn, misschien een bekende van Mr Titus. Maar het was beter om niets te zeggen en me niet met hem in te laten. Hij zou me niet kunnen helpen bij de taak die voor me lag.

Toen het me aan dek te donker en te kil was geworden, ging ik terug naar mijn hut. Ik deed het licht aan, trok mijn jas uit en wikkelde me in de grove wollen deken die op mijn bed lag. Toen ging ik aan het bureautje zitten.

Mijn notitieboekje stond vol steekwoorden, dingen die ik me herinnerde uit mijn tijd in Parijs. Ik was op zoek gegaan naar aanknopingspunten en had mijn herinneringen uiterst nauwkeurig gerangschikt en gecategoriseerd, alsof het om een huiswerkopdracht ging.

Er waren bijvoorbeeld indrukken van plaatsen waar ik was geweest. Ik had vooral het ziekenhuis heel nauwkeurig beschreven. Ik had schetsjes gemaakt van de straten en van de praktijk van Marie Guérin, de vroedvrouw bij wie ik me had laten onderzoeken. Ze had mijn naam niet willen weten, maar had het wel over adoptie gehad. En dan was er nog het pension van madame Roussel, waar ik de eerste stappen had gezet om naar Amerika te gaan. Een paar plaatsen classificeerde ik als onschuldig, andere als verdacht. Het ziekenhuis en de praktijk van Marie Guérin had ik omcirkeld.

Vervolgens had ik een lijst van personen gemaakt. Mensen die ik vluchtig had ontmoet, zoals de vrouw die me in de taxi naar het ziekenhuis had gezet, of monsieur Jouelle, de minnaar van mijn vriendin Henny, die mij volledig ten onrechte met minachting had bejegend. Het personeel van het ziekenhuis: dokter Marais, zuster Sybille, Aline DuBois, de vroedvrouw, en zusters van wie ik de naam niet had onthouden, maar van wie ik het gezicht zou herkennen als ik hen zag.

Het was natuurlijk ook mogelijk dat er een onbekende in het ziekenhuis was opgedoken die mijn kindje had gestolen. Dat ze me in de kliniek hadden verteld dat Louis dood was om dat pijnlijke incident te verdoezelen. Maar mijn gevoel zei me dat er iets anders was gebeurd.

Toen mijn ogen begonnen te prikken ging ik op bed liggen. Ik was inmiddels gewend aan de bewegingen van het schip. In het begin was het moeilijk geweest, vooral omdat de zee vaak erg

woelig was. Ik was voortdurend licht misselijk geweest, anders dan de eerste keer dat ik de oceaan was overgestoken. Waarschijnlijk had de aanwezigheid van madame me daarvoor te veel afleiding geboden.

Ik had haar nu graag hier gehad om me af te leiden van de herinneringen aan mijn ouders, die opnieuw de kop opstaken. In deze kleine, schommelende hut kropen ze uit de duistere hoekjes van mijn brein om me opnieuw te vervullen van de woede en teleurstelling die ik destijds had gevoeld. Ik had al zo lang geen contact meer met hen. Ze hadden niet eens van zich laten horen toen ik ze over de dood van mijn kindje had geschreven.

Ik zou makkelijk per trein van Parijs naar Berlijn kunnen reizen om hen op te zoeken. Even overwoog ik serieus om dat te doen, maar al gauw floot ik mezelf terug. Het zou zinloos zijn, tijdverspilling. Ik zou me volledig concentreren op mijn zoektocht naar Louis.



Parijs leek niet veranderd. Het gewemel op straat was niet te vergelijken met dat in New York, maar voelde wel vertrouwd. Ook al was het winter, de huizen zagen er nog altijd schitterend en stijlvol uit. De kleuren waren grotendeels verdwenen, maar ik wist dat ze zouden terugkeren zodra de zon hoger kwam te staan en de lente haar intrede deed. De bloembedden in de voortuinen zouden net als de balkons opnieuw worden beplant en in de open ramen zouden fleurige gordijnen wapperen.

Bij al het vertrouwde dat ik tijdens de taxirit ontdekte, viel me op hoe ik zelf veranderd was sinds ik aan de zijde van madame Rubinstein aan boord was gegaan van de veerboot naar Dover.

In versleten en veel te wijde jurken was ik naar de Nieuwe Wereld afgereisd. De studente van goeden huize was een nooddriftig meisje geworden dat in Parijs alleen dankzij de hulp van haar vriendin had kunnen overleven.

Nog geen twee jaar later was er in elk geval uiterlijk niets meer over van dat door het lot zo beproefde wezen. De kleren die ik aanhad vielen niet meer op doordat ze sjofel waren. Ik was een vrouw geworden die gezien werd. Het litteken eronder zag niemand en als het aan mij lag, zou ook niemand het meer te zien krijgen.

Terwijl ik keek naar de mensen die we passeerden, voelde ik opwinding opkomen. Ik zou Henny weerzien, mijn vriendin, mijn redster in de nood na de ramp met Georg! Ze had me in haar huis opgenomen toen mijn vader me verstoten had. Samen

met haar was ik naar Parijs gegaan. Ze had carrière gemaakt en ervoor gezorgd dat ik het volhield.

Naast alle onzekerheid die ik ondervond, was dat een lichtpuntje dat mijn hart verwarmde. Hoe zou het haar zijn vergaan? Onze briefwisseling was minder frequent geworden, maar dat kwam vast alleen doordat ze het druk had en helemaal door haar verloofde in beslag werd genomen.

Toen de omgeving armoediger begon te worden, besepte ik dat we in de buurt van de Rue du Cardinal Lemoine kwamen. De straat was nog slechter dan vroeger; er waren klinkers losgeraakt, die aan de kant lagen opgestapeld. Hoewel de chauffeur zijn best deed de kuilen te omzeilen, werd ik flink door elkaar geschud.

Ik had een hotel kunnen nemen, maar ik wilde bij mensen zijn die ik kende. Henny woonde er weliswaar al een tijdje niet meer, maar Geneviève en madame Roussel zouden er wel zijn. Ik verheugde me erop hen te zien.

Een paar minuten later stopte de taxi voor het pension. De voorgevel zag er nog net zo uit als vroeger, afgezien van een paar nieuwe scheuren onder de ramen. Madame Roussel achtte renovatie blijkbaar nog niet nodig.

Ik betaalde en nam mijn bagage in ontvangst. Terwijl de taxi wegreed, liep ik de binnenplaats op en keek om me heen. Ergens boven klonk muziek. Waarschijnlijk had een van de gasten in de betere kamers een grammofoon meegebracht. Dat deed me een beetje denken aan de bovenbuurman in mijn ouderlijk huis. Die gedachte zette ik echter vlug van me af en ik pakte mijn koffer stevig vast. Zoals meestal stond de voordeur open, ook al legde madame Roussel haar gasten voortdurend uit dat ze hem dicht moesten doen om diefstal te voorkomen.

Ik liep naar binnen en liet mijn blik gaan over de trap waarover ik zo vaak naar boven of beneden was gelopen. Toen hoorde ik een deur dichtvallen.

Ik herkende de voetstappen van madame Roussel meteen. Toen ze me zag, bleef ze verrast staan. ‘Lieve help, ben je er al?’ vroeg ze.

Ik had in mijn telegram slechts een vage aankomstdatum aangegeven. Je wist maar nooit hoe het weer op zee was, en het was winter, het stormde dus vaker.

‘Ja, de zee was kalmer dan ik had verwacht,’ zei ik, en ik stak haar mijn hand toe. Madame Roussel negeerde dat en omhelsde me. De geur van rozenzeep stroomde mijn neus in.

‘Fijn dat je er weer bent, meisje! Kijk toch eens wat er van je geworden is! Amerika heeft je geluk gebracht, hè?’

Dat had het inderdaad. Maar dat geluk voelde onzeker aan. Alle wegen vóór me waren in mist gehuld en ik moest de juiste weg zien te vinden. Om mijn zoontje te vinden.

‘Is onze oude kamer, waar Henny en ik hebben gewoond, misschien vrij?’ vroeg ik.

‘Die krijg je niet meer, hoor!’ zei madame Roussel. ‘Kom mee, ik heb iets beters voor je!’

Even later bracht ze me naar de ‘deftigere’ accommodaties in het naastliggende gebouw. De grammfoon was intussen stilgevallen.

‘Woont Geneviève hier nog?’ vroeg ik toen we de trap op liepen.

‘Af en toe laat ze zich inderdaad zien,’ antwoordde madame Roussel. ‘Maar haar beroep heeft ze opgegeven. Al maandenlang komt slechts een en dezelfde man bij haar.’

Had mijn vroegere kamerbuurvrouw het geluk gevonden? Ik wenste het haar toe en verlangde ernaar eindelijk weer eens met haar te praten. Ze had me indertijd, toen ik pas in Parijs was, heel erg geholpen en me ook bijgestaan toen mijn kindje gestorven was. Zij had me de vrouwelijke dokter aanbevolen die ervoor zorgde dat ik niet door het duister in mijn hart werd opgeslokt.

‘Hier,’ zei madame Roussel en ze wees op de deur voor ons. Die was net als de andere deuren op deze opgang roodbruin geschilderd en van een nummer voorzien. We stonden voor kamer 9.

De hospita haalde haar sleutelbos uit haar zak en maakte de

deur open. De kamer was verrassend ruim. In plaats van een eenvoudig metalen bed, zoals in onze vroegere kamer, was er een hemelbed. Op de vensterbank stonden een paar planten en er was ruimte genoeg voor een bureau en een kledingkast.

‘Normaal reken ik vijf franc per week voor deze kamer. Jij krijgt hem voor drie franc,’ verklaarde ze en ze liep haastig naar de ramen om ze open te zetten. ‘Natuurlijk ben je ook hier niet verschoond van de dampen van de latrinekar, maar de ramen sluiten beter. En je krijgt meer lucht.’

‘Bedankt, madame Roussel, wat aardig van u.’ Ik keek om me heen. De ruimte hoefde de vergelijking met mijn kamer in New York niet uit de weg te gaan. En het was een paleis vergeleken met het optrekje waar ik samen met Henny had gewoond.

‘De huisregels ken je vast nog wel.’

‘Natuurlijk,’ antwoordde ik. Maar waarschijnlijk zou ik net als de anderen vergeten de deur naar de binnenplaats dicht te doen.

‘De vrouwen uit de buurt vroegen trouwens wanneer je weer crème gaat maken. Ik heb ze verteld dat je in Amerika zat, bij Helena Rubinstein, en dat ze de crèmes hier in het warenhuis kunnen kopen, maar toch blijven ze het vragen.’

‘Ik maak op het moment geen crèmes,’ zei ik.

‘O nee, wat dan? Parfum?’

‘Ik werk niet meer voor madame Rubinstein. Ze... Ze had huwelijksproblemen en heeft het Amerikaanse bedrijf verkocht. Veel mensen zijn hun baan verloren, zoals ik.’

Madame Roussel keek me onthutst aan. ‘En wat ben je nu van plan?’

‘Dat weet ik nog niet. Ik ben hier in de eerste plaats omdat ik dit heb gekregen.’ Ik liet haar de brief van de onbekende afzender zien.

‘U kent mij niet, en waarschijnlijk zullen we elkaar nooit ontmoeten,’ las ze hardop. ‘Ik wil u slechts één ding zeggen: uw zoon-tje leeft. Ik weet niet waar ze hem naartoe hebben gebracht, maar hij leefde en ademde toen ik hem de laatste keer zag. Meer kan ik niet zeggen.’

Verschrikt sloeg ze haar hand voor haar mond. ‘Daar ging het dus over!’ Ze dacht even na, toen vroeg ze: ‘Denk je dat er iets van waar is? Dat je kind nog leeft?’

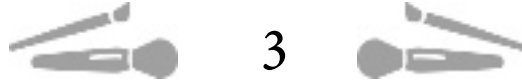
‘Ik weet het niet,’ zei ik. ‘Maar ik moet uitzoeken waar die brief vandaan komt. Ik moet weten of er toen in het ziekenhuis iets is gebeurd wat voor me verborgen is gehouden.’

Madame Roussel knikte. ‘Dat zal lastig zijn, want als iemand een fout heeft gemaakt, zal hij dat niet willen toegeven. Maar ik wens je veel geluk.’

‘Bedankt, dat stel ik op prijs.’ Ik glimlachte naar madame Roussel, die me een poosje peinzend aankeek.

‘Als je de keuken wilt gebruiken, laat het dan maar weten,’ zei ze toen en ze draaide zich om.

‘Vanzelfsprekend, madame Roussel,’ antwoordde ik en ik deed de deur dicht. Ik wilde even uitrusten en dan bij Henny op bezoek gaan.



Ruim een uur later stond ik voor het adres dat Henny als afzender op haar brieven had vermeld. Het was een voornaam pand in jugendstil met lieflijke balkonnetjes die in de zomer werden verfraaid met bonte bloembakken. Aan een van de balkons hingen wat dennentakken, waarschijnlijk achtergebleven kerstversiering, hoewel Kerstmis al meer dan een maand achter ons lag.

Je kon niet alleen aan het pand zelf zien dat hier welgestelde Parijzenaren woonden. De omgeving zag er verzorgd uit en hoewel het winter was, lagen de voortuintjes er heel netjes bij. In het voorjaar moest de bloemenpracht gewoonweg overweldigend zijn.

Henny leek het werkelijk goed voor elkaar te hebben. Ze was nu geen simpel danseresje meer dat in smoezelige pensionnetjes of op een kamertje driehoog achter moest wonen. Ze was een succesvolle vrouw, tenminste, zolang monsieur Jouelle gek op haar was.

Persoonlijk mocht ik de assistent-bedrijfsleider van de Folies Bergère niet. Hij had me al vanaf het begin als vuil behandeld en Henny ingeprent dat ik alleen maar misbruik van haar maakte. Hij had me een profiteur genoemd en had geprobeerd een wig tussen mijn vriendin en mij te drijven. Henny had er niets van willen weten. Ik had graag zijn gezicht willen zien toen ze hem vertelde dat ik in Amerika een nieuw, succesvol leven was begonnen.

Toch werd ik nerveus bij de gedachte dat ik de kans liep hem tegen het lijf te lopen.

Om deze tijd zou Henny's verloofde normaal gesproken in het theater zijn, maar toch zag ik er een beetje tegen op om op de bel te drukken. Uiteindelijk ging ik toch maar het trapje naar de voordeur op en liep ik het rijtje namen langs. In het midden zag ik Jouelle staan. Ik haalde diep adem en drukte op de bel. Met bonzend hart wachtte ik op antwoord. Ik keek omhoog, maar achter welk raam Henny woonde kon ik niet zeggen.

Er klonk een klik. 'Hallo, wie is daar?' vroeg iemand in het Frans. In de afgelopen twee jaar had Henny veel bijgeleerd, maar ze had nog steeds een duidelijk accent.

'Henny?' vroeg ik opgelucht.

De stem aan de andere kant viel stil. Had ik me vergist?

'Ik ben het, Sophia,' antwoordde ik. 'Ik ben hier, in Parijs!'

Henny zweeg. Was ik voor niets gekomen? Dat Henny niets zei, bracht me in de war.

Het volgende moment klonk de zoemer bij de deur en sprong het slot open. Een beetje onzeker ging ik naar binnen. Het trapenhuis deed me sterk denken aan mijn ouderlijk huis, al was het hier iets krapper. De matten van bast op de traptreden dempten het geluid van mijn voetstappen, zodat bijna het enige geluid dat ik waarnam het bonzen van mijn hart was.

Henny stond me bij de deur van haar appartement op de tweede verdieping op te wachten. Ze droeg een zwarte ochtendjas met ingeweven donkerrode rozen. Haar haar zat in de war en zo aan haar gezicht te zien kwam ze net uit bed.

'Goeie genade, Sophia, wat doe jij hier?' vroeg ze. Ze leek inderdaad nog maar net wakker te zijn, want ze sprak nogal moeizaam.

'Ik... Ik had je geschreven. Is mijn brief niet aangekomen?'

Mijn armen voelden vreemd gevoelloos aan. Daar voor me stond mijn vriendin. Ik had alle reden om haar in de armen te vallen. Maar Henny was veranderd. Vroeger had ze nooit zo afwezig geleken. Zelfs niet als ik haar onverhoeds uit haar slaap had gehaald.

'Jawel... Ja, natuurlijk!' zei Henny, en opeens leek ze op te

schrikken en brak de glimlach die ik zo goed kende door op haar gezicht. Ze vloog op me af en sloeg haar armen om me heen.

Ik haalde diep adem en de spanning trok meteen weg uit mijn lichaam. Misschien was ze inderdaad niet bedacht geweest op mijn komst. Of had ze verwacht dat ik later zou aankomen en haar later kwam opzoeken. Toch kon ik de verdenking niet van me afzetten dat monsieur Jouelle er iets mee te maken had of ze haar post al dan niet las.

‘Hoe gaat het met je?’ vroeg Henny terwijl ze haar handen over mijn wangen liet gaan.

Ik drukte haar nog eens stevig tegen me aan. Wat was het fijn om haar te zien!

‘Kom toch binnen!’ zei ze en ze trok me bij mijn arm de gang van haar woning in. Er hing een zoetige geur. Ze legde uit: ‘Wierookstaafjes. Dat is de nieuwste rage hier in Parijs. Het kan ons vrouwen niet exotisch genoeg zijn. Maar dat is bij jullie vast ook zo.’

‘Nee, tot nu toe nog niet,’ antwoordde ik. ‘Wat in de mode is, komt maar heel langzaam van over de oceaan. Veel vrouwen dragen nog steeds dezelfde kapsels als vroeger. Ik ook.’ Ik liet mijn hand over de wrong in mijn nek gaan. Ik had het nog niet over mijn hart kunnen verkrijgen om een modieus pagekopje te laten knippen.

‘Dat verbaast me niets, je bent ook zo gehecht aan je haar,’ zei Henny, en hoe langer ik naar haar keek, des te duidelijker zag ik dat ze niet was veranderd; in elk geval niet wat mij betrof.

‘Waar is je verloofde?’ vroeg ik.

Henny haalde haar schouders op. ‘In het theater. Ik ben ’s ochtends meestal alleen. Maar kom toch eerst eens verder,’ voegde ze eraan toe. ‘Kan ik je koffie aanbieden? Of thee? Maurice is dol op thee.’

‘Wat jij het liefst hebt.’

‘Koffie dan,’ zei ze. ‘Ga maar even in de woonkamer zitten. Ik trek vlug even iets aan en ga dan de keuken in.’

Ik deed wat ze vroeg terwijl Henny achter een van de deuren

verdween. De woonkamer zag eruit als een exotische salon. Er stonden een leren bankstel en grote potplanten. Het behang was donkerrood met een dessin van roze rozen en tere bladstengels. In de kamer hing de milde geur van sigarenrook. Waarschijnlijk was die ook in de zware veloursgordijnen getrokken.

In hoge boekenkasten stonden rijen in leer gebonden en met goud gedecoreerde boeken. De globe naast een van de ramen kon wel eens een bar bevatten. Ik had zoiets wel eens gezien toen ik eens met mijn ouders op bezoek was bij een zakenrelatie van mijn vader. Je kon de bovenste helft van de werelddbol openklappen, waarna er diverse flessen tevoorschijn kwamen.

Ik liep naar het raam, dat een prachtig uitzicht bood op de stad en de Jardin du Luxembourg. De hele kamer ademde de geest van monsieur Jouelle. Maar van Henny bespeurde ik hier niets. Als dit alleen Henny's woning was geweest, was ik een beetje rondgelopen en had ik alles wat nader bekeken. Maar de gedachte dat monsieur Jouelle kon terugkomen en me hier zou zien drukte mijn stemming. Henny zou hem natuurlijk wel hebben verteld dat ik in Amerika werkte. Maar ik zag nog steeds voor me hoe hij me met een van woede vertrokken gezicht heel duidelijk maakte uit Henny's leven te verdwijnen.

Een ratelend geluid in de keuken haalde me uit mijn overpeinzingen. Ik ging op het geluid af tot ik in een ruime keuken stond. Monsieur Jouelle had blijkbaar de hele verdieping gehoord.

De keuken baadde in het licht en was schitterend ingericht. Het meubilair was licht gehouden en paste heel mooi bij de tegels van Delfts aardewerk die de wanden sierden. De blank geschuurde tafel leek veel te groot voor een woning als deze.

‘De huishoudster komt pas tegen de avond terug,’ legde Henny uit terwijl ze gemalen koffie in een kan deed. ‘Maar we hadden destijds in Berlijn ook geen dienstmeisje.’

‘Nee, inderdaad niet,’ bevestigde ik.

Het viel me op dat Henny er wat minnetjes uitzag. Kon het zijn dat ze niet al te gelukkig was met deze woning? Ze had al die

jaren sinds haar vertrek uit haar ouderlijk huis alleen en in kleine kamertjes gewoond. Ze was nu al weer een hele tijd samen met Jouelle, maar ze leek er nog niet echt aan gewend te zijn het huishouden niet helemaal zelf te hoeven doen.

‘Ga toch zitten, de koffie is zo klaar,’ zei ze. Ze zette de fluitketel op het fornuis, waar een weldadige warmte vanaf straalde.

‘Hoe gaat het hier nu met je?’ vroeg ik en ik ging op de lange bank aan de tafel zitten. ‘Goed,’ antwoordde ze met een schouderophalen. ‘En met jou? Je schreef in je telegram alleen maar dat je naar Parijs kwam. Had je daar een bepaalde reden voor? Ga je hier misschien een salon overnemen? De meisjes in het theater hebben het steeds over nieuwe schoonheidssalons die opengaan.’

‘Nee, ik ga geen salon openen,’ zei ik. ‘En ik werk ook niet meer voor madame Rubinstein. Ik ben hier om mijn zoontje te zoeken.’ Ik vertelde haar over de brief en Henny keek me geschrokken aan.

Had ze mijn brief daarover niet gekregen? Had Jouelle hem misschien achtergehouden? Het liefst had ik het haar rechtstreeks gevraagd, maar ik wist dat dit onderwerp makkelijk op ruzie kon uitlopen. Bovendien leek hij haar echt goed te behandelen. Dat hij mij niet mocht, was iets tussen hem en mij.

Het geluid van de fluitketel schalde door de keuken. Henny stond op en goot water in de koffiekkan. Toen nam ze de kan mee naar de tafel en schonk een kopje koffie voor ons in.

‘Het is fijn om weer eens Duits te spreken,’ zei ze onverwachts. ‘Dat heb ik de afgelopen jaren erg gemist. Soms begon ik tegen mezelf te praten om het weer eens te horen. Zo nu en dan was ik bang het te verleren.’

Ik pakte haar hand, die ijskoud aanvoelde. Haar vingers beefden een beetje.

‘Wat is er met je?’ vroeg ik.

‘Niets,’ antwoordde ze. ‘Ik ben gewoon af en toe wat nerveus. De dokter zegt dat het misschien door de concurrentie onder de danseressen komt. Dat die me op de zenuwen werkt.’

‘Zijn ze dan nog steeds niet aan je gewend?’ Ik begon me zorgen te maken.

‘Jawel,’ antwoordde Henny. ‘Maar het maakt uit of je een nieuweling bent of de verloofde van Maurice.’ Haar stem stakte even, en toen keek ze me stralend aan. ‘Maar dat hoeft ons humeur niet te bederven, nietwaar? Je komt toch wel op onze bruiloft?’

‘Natuurlijk,’ antwoordde ik met een brok in mijn keel. Zou Jouelle het wel prettig vinden als ik haar bruidsmeisje was? Of alleen al aanwezig zou zijn?

‘Mooi zo!’ zei ze vrolijk, maar op een manier die zo gekunsteld leek dat ik Henny er niet in herkende.

‘Zou je verloofde het wel goedvinden?’ vroeg ik sceptisch.

‘Hoezo niet? Ik heb hem veel over je verteld. Hij is blij dat het goed met je gaat in Amerika.’

‘Hebben jullie al een datum geprikt?’ vroeg ik, want waar het Jouelle betrof had ik het gevoel dat ik me op dun ijs begaf.

‘Nog niet, maar dat gaan we wel doen.’ Ze knikte, alsof ze zichzelf ervan moest overtuigen dat het zou gebeuren. ‘We gaan het doen. En dan ben jij de eerste die het hoort.’

‘Je weet toch wel dat een brief er heel lang over doet voor ik hem krijg?’

Ze glimlachte en antwoordde: ‘Ik vertel het aan niemand tot jij hem hebt.’

Ik wist dat ze die belofte niet kon houden. De meisjes zouden erachter komen, misschien door Jouelle. Maar dat was prima. Henny had haar nieuwe leven en ik had het mijne, hoe dat er in de toekomst ook uit zou zien.

Weer viel er een stilte en ik kon bijna zien dat Henny’s gedachten in haar hoofd over elkaar heen buitelden. Tegelijkertijd zag ik dat ze haar lippen samenperste, zodat geen ervan zou ontsnappen.

‘En waar wil je dan beginnen met zoeken?’ vroeg ze, iets te schrill en te geforceerd. Het leek wel of ze beleefd wilde zijn. Dat was nog iets wat ik niet van haar kende.

‘In het ziekenhuis. Ik ga proberen de zusters te spreken te krijgen, misschien ook de dokter.’

‘Als een van hen erachter zit, zullen ze je vast niet de waarheid vertellen.’

‘Maar ik moet toch ergens beginnen!’

Henny knikte, maar zei verder niets. Waarom voelde de hele situatie opeens zo vreemd aan? Vroeger hadden we overal over kunnen praten, maar nu had ik het gevoel een stoorzender te zijn.

‘Ach, wat gaat de tijd toch hard!’ riep Henny opeens uit. ‘Ik wil niet onbeleefd zijn, maar ik vrees dat je moet gaan,’ zei ze na een blik op de klok. ‘Maurice komt zo terug.’

Ik schudde verbaasd mijn hoofd. We hadden toch nog maar een paar minuten bij elkaar gezeten? De koffie in mijn kopje was nog niet eens koud. ‘Blijft hij dan niet tot vanavond in het theater?’

‘Hij komt tussendoor altijd thuis om mij te zien.’

Ik begreep het. Al waren er twee jaar verstreken, hij zou me hier niet dulden. Zelfs niet nu ik een succesvolle vrouw was.

Ik knikte en liet mijn hoofd zakken. ‘Oké.’ Ik probeerde mijn teleurstelling niet te laten merken. De Henny van vroeger zou me bij de hand hebben gepakt en dan waren we samen in een park gaan wandelen, zoals we destijds in Berlijn deden.

Ik stond op. ‘Bedankt voor de koffie.’

Ze pakte mijn hand. ‘Ik hoop dat je vindt wat je zoekt.’

‘Dank je wel.’ We keken elkaar een moment in de ogen en toen sloot ik haar in mijn armen. Ik maakte me grote zorgen. Gedroeg ze zich alleen zo vreemd omdat ze mijn bezoek niet prettig vond of verborg ze iets voor me? ‘Zodra ik meer weet, meld ik me bij je.’

‘Ja, doe dat.’ Ze glimlachte en keek toen over mijn schouder alsof ze bang was dat Jouelle dadelijk achter me zou opduiken.

Ze liep met me mee naar de deur. ‘Pas goed op jezelf,’ zei ik tegen haar en ik streek een paar lokken uit haar gezicht. ‘En als je iets op je hart hebt, laat het me dan weten. Ik logeer bij madame Roussel.’

‘Succes,’ antwoordde ze kortaf. ‘Tot ziens.’ Met die woorden

maakte ze zich van me los en deed de deur dicht.

Ik was zo van mijn stuk gebracht door haar gedrag, dat ik stokstijf bleef staan. Wat was er zojuist gebeurd? Waarom had ze zo veel haast om van me af te komen en waarom was ons afscheid niet hartelijker geweest? Ik dacht terug aan vroeger, maar zelfs als er tussen ons woorden waren gevallen, had ze zich nooit zo merkwaardig koel gedragen.

Beneden ging de voordeur open. Ik kromp ineen. Was het echt Jouelle? Een ogenblik speelde ik met de gedachte de trap naar boven te nemen en me daar te verschuilen, maar toen verwierp ik dat idee. Als Jouelle eraan kwam, mocht hij best weten dat ik Henny had bezocht.

Langzaam liep ik de trap af. Inderdaad kwam ik een man tegen, maar het was niet Jouelle. De oudere heer met de grijze snor groette beleefd en passeerde me.

Opgelucht liep ik verder de trap af. Op straat aangekomen haalde ik diep adem. Ik voelde me gespannen en angstig. Stel dat het niet goed ging met Henny? Lag het werkelijk aan de afstand in tijd en ruimte dat we bijna als vreemden tegenover elkaar waren komen te staan?

Mijn gedachten joegen door mijn hoofd. Henny zou het me toch wel hebben verteld als ze hulp nodig had, of niet soms? Zou Jouelle echt een ander mens zijn geworden?

Die nacht lag ik wakker en staarde naar het plafond. Vaag verwachtte ik de latrinekar te zullen horen, hoewel ik wist dat het nog te vroeg was.

Mijn voeten deden pijn en mijn hoofd bleef malen. Ik zag beelden uit het verleden voor me. Ik zag de Henny van vroeger voor me en de Henny van een paar uren eerder. En ik voelde duidelijk de zwaarte van mijn zorgen op me drukken. Mijn kindje kon ergens daarbuiten zijn. Henny was veranderd. Ik wist niet wat ik moest doen als ik naar Amerika terugging.

Maar ik hield mezelf voor dat ik zou weten welk pad ik moest volgen wanneer ik eenmaal duidelijkheid zou hebben over het

lot van mijn zoontje. Net als op die dag waarop ik voor de etalage met kinderkleding stond, voelde ik de vurige wil om het kind te redden. En ik zou het zeker redden zodra ik hem in mijn armen kon sluiten of zeker wist dat zijn zieltje in de hemel was.